

F 24
1888

მ ა ტ რ ი

საყოველ-კვირად სალიბრატურო და სამხატვრო გაზეთი

1888 წელსა

№ 16

მაისის 15.

გაზეთი დირს: ერთს წლ. 5 მ., წახ. წლ. 3 მ., ცალკე ნომ. 15 კ. ნელის მოწერა მიიღება: თბილისში, რედაქ. კანტორაში. ფოთში ბესარ. კალანდაძესთან. ადრესი გარეშე მცხოვრებთათვის: Тифлисть, въ редакцію газеты "ТЕАТРЪ." გაზეთი ისყიდება: თბილისში ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში; და ბ-ნ ხიდდეველთან—გოლოვინის პროსპექტზე.

საგაზეთოდ დანიშნული წერილები (კორექსონდენცია) გარკვევით უნდა იყოს დაწერილი. თუ საქართვებამოთხოვს წერილებს რედაქცია შეასწორებს. რედაქცია არა კისრულობს წერილების უკან გაგზავნას და მათ შესახებ მიწერ-მოწერას.

ყოველ წერილში უნდა იყოს მოხსენებული: სახელი, გვარი და საცხოვრებელი ადგილი დამწერისა.

თბილისი, 14 მაისი.

ბიძი ჩემის უბის წიგნი.

სანამ ბიძი ჩემის უბის წიგნზე გადავიდოდე, საჭიროა ცოტად მაინც გავაცნოთ, რა კაცია ეს, კხლანდელ დროში „ასიურბულ კაცად“ წოდებული, ჩემი მოწონებული ბატონი.

ბიძა ჩემი ალექსანდრე, თუმცა სანში შესულია და, ჩემის აზრით, მოსვენების მეტი იმასათვის საჭირო აღარა არის რა, მაგრამ მაინც შრომას თავს ვერ ახლებს: სისხამ დილით წამოდგება, ქამარში გაიკეთებს ერთ ბლუზა კაკელის სარდას, შედის კარის ვენახში და ვახუშტის თითო-თითოდ ათვლიერებს; თუ რომელსაჲ ვახსნა რაჲ კარგად არ აქვს დავაგებული, —ასხის და ხელ-შეორედ ავაგებს; თუ გაბრუნდებულ, ან წაქცეულ ჭიგოს ნახავს, მაშინვე ასწორებს, ან სცვლის. ერთი სიტყვით, თუ რამ ხელე ავლია ვენახს ცოტ-ცოტათ უსრულებს.

ტლულს, მამა-პაპათაგან დარჩენილს წიგნს, ან არა და ახალ რამე
ჟურნალს და კითხულობს სანამ თვალები დაეღვლება.

ამ წიგნების კითხვას, რომ ხოაკებს, ადგება, წელში გაიშლე-
ბა და გასწევს სოღმე ან ისევე კენახისაკენ, ან არა და ბოლოზე
ჟუჯილებისა და სიმინდების დასათვალიერებლად. ხშირ ბინდამდე
ასე შრომობს. მერე ანთებს სანთელს, მოუჯდება თავის სამწერ-
ლო სტოლს და რასაც მთელი დღის განმავლობაში შენიშნავს
ცხოვრებაში, ან გაიგებს, ან წაიკითხავს გაზეთ-ჟურნალებში და
სხვა რამ წიგნებში საუურადღებოს, ეველას სწერს თავის უხუცეს
წიგნში.“

... აქ უნდა მოგახსენოთ, რომ ეველას, ამ წიგნში ჩაწერილს,
გვერდზე თავისი საკუთარი შენიშვნები აქვს...

ასე და ამ რიგად ატარებს მთელ დღეს: დილიდამ ღამემდის,
მერე ივანშვიტს, დაწვება და დაიძინებს.

ერთი სიტყვით ბიძა ჩემი თავის გონებას მუდამ სჯარჯი-
შოს აძლევს. მოშორებულია იმ ჭუჭყლს, რომელიც თითქმის ძალა-
უნებურად ეცხება ქალაქებს: მითქმა მოთქმა არ ევეარს, ყვარნი
არავისი სჭირს“; უკვირდება ცხოვრებას და ეველას ასამართლებს
მიუდგომლად.

ბიძა ჩემი იმ შიშობატანია, რომელსაც არა იშვიათად
უგრძნიათ, რომ თუმცა ცხოვრებაში „არა მკითხე მიაბეეს“ სში-
რად მოჭსვდება სოღმე თუმცა იცის რომ „მართლის მთქმელს
ცხენი შეკაზმული უნდა ჰქვანდეს“... მაგრამ თავისი თავი მანაც
ვერ დაუძლევიან: ეველას შინში მიახლის სიტყვას; არავის არ შე-
არჩენს სოღმე უკანონო ქტეკას...

მე, ცოტა არ იყო, ამ გაცის სისხლისა ვარ. მე ეს გაცი
მართლ გაცად მიმჩინია. ამის უბის წიგნში ჩაწერილი ამბები, ფა-
ქტები, ჩემის აზრით, საუურადღებოა. თუ ეს ასეა, — ჩემისავე აზრით,
გამოქვეყნებული უნდა იყოს. ამისათვის მე, უმორნილესი, ქვემო-
რე ამისა ხელის მომწერელი, მონა თქვენი ექვთიმოძე, დავარდევ
რიკიანობის წესს, (რუსები რომ შრილიხიეს ესხინან), მივიპარები
სან-და-სან ბიძა ჩემის სამწერლო სტოლთან, გადავუღი უბის

წიგნს და, რასაც რასაკვირველია, ჩემისვე აზრით, საუურადღე-
ბოს ენახავ, ამოვწერ თავის შენიშვნებით, დაკურთამ ჩემს შენი-
შვნებს და გაუზიარებ მათ, ვინც ისურვეს უურის დაგდებას.

... მართლა, ე, „რიგიანობის“ დაზღვევა სომ გადაწვევით
და ბრემ დღეიდანვე დავიწყო, მით უფრო რომ „თეატრი“ იბე-
ჭდება და სვალ უნდა გამოვიდეს... სწავლი რედაქტორი პირ
დაღებული მოკლის საგანგებო მასალას... იქნებ დამიბეჭდოს...

ბიძა ჩემი სვინანავს; გადავშლი წიგნს და რაც შემსვდება ამო-
ვწერ.

აბა დმეწით და ბედა...

ოჰ! ეს რა ამბავია, დმერთო ჩემო! „დრამატიული საზოგა-
დოება...“ „კომიტეტი...“ „თეატრი...“ „უბრალო...“

ქვეთიმიძე.

(შემდეგ №-დის).

ახალი ამბები

ოთხშაბათს სადამოც თბილისში მოვიდა დეპუტა, რომ სა-
ზინადრის თანაშემწე ივანოვი, რომელსაც ჰბრალდება 313 ათასი
მან. მოზარკა თბილისის საზინიდან — რიგაში დაუტყარიანთ. ივანო-
ვი რიგაში უფოილა დაბადებული, სადაც დიდი ხანი უცხოვრია და
იქაურს პოლიციას სწნობუბია. ამ დღეებში თბილისში ჩამოი-
ვუბანენ.

ოთხშაბათს, 18 მისს, ქართული დრამატიული საზოგადოების
დასი საზაფხულთ თეატრში, მტკერის პირას, ქმართავს წარ-
მოდგენას. წარმოდგენილი იქნება პირველად „პიპირაძე“,
კომ. 4 მოქმ. მონაწილეობას მიიღებენ: საფაროვი-აბაშიძისა, გა-
ბუნია, ლეონიძისა, ჩერქეზიშვილისა, თამაროვისა, კ. შიშიანი,
აბაშიძე, თვით ავტორი პიპინსა, ივ. ცაგარელი, მანსიმიძე,
კუთელი და სსკ.

ანტრაქტებში ბალი განაღებული იქნება, სადაც დაუკრავს სამ-
ხედრო მუსიკა.

რადგან იმ თეატრში გალერეია მცირეა, ადგილების ფასი სკამების უკანასკნელ რიგებში გაუიფებიათ.

გუშინ 14 მაისს, დანიწყო თბილისის თავად-აზნაურთა სა-
 ადგილ-მამულა ხანკის წლიური კრება.

ცხრა მაისის ნიაღვარმა დიდი ზარალი მისცა თბილისელებს. ბუკრი სასლკების ქვემო სართულები აივსო წყლით: მთაწმინდაში, ჩუღურეთში, სარბუხში, კუკიაში. ჩუღურეთში ერთი დაღაქის ფიცრის დუქანი დაშალა. ძველ დამოუხანსთან რკინებით გადაბმული თლილი ქვით მოფენილი წყლის არსი დააქცივა.

როგორც დღევანდელი განცხადებიდან სჩანს, ბ. აღნიაშვილს უკვე მოუშვადებია სტენაზე წარმოსადგენად ფეერია, უფარმანი. ეს წარმოდგენა მრავალ მსუურებულს მიიზიდავს და კარგი იქნებოდა უკანასკნელი ადგილები თეატრში რატა ნაკლებ ფასად დანიშნონ, რომ ღარიბთაც შეიძლოს ამ საინტერესო წარმოდგენაზე დასწრება.

როგორც „Прав. Вѣст.“-ი გაუწევებს, ქართული სამეურნეო გაზეთი „ცინპარი“ გაუქმებულ იქნა.

* * *

ნეტარ იმ დღეს, შენ რომ ბაღში მელოდი,
 მოველ და გულს მომაშორე მე ლოდი!
 შენის ეშხით მე თავს ზარი დამეცა,
 მთლად ავითოლოდი, მახსოვს, შენცა და მეცა...

მოხველ და გულს გადმომფინე დალალი,
 ბროლ-ფიქალი, ვარდ-გიშერი და ლალი!
 შენი შეყრა ამ ჩაგრულს გულს იამა,
 შშვენით მატკბე, როგორც ვარდმა, იამა.

დამხსენ ოხერას, ტანჯვას, კენესას, ცოდვილსა,
 ზამიხსენი სამოთხე მე ცოდვილსა!...
 ზადმაყარე გულზე, თაეზე სულ ია,
 მეც შეგწირე სიცოცხლე და სულია!...

—
 ღრო იცვალა: მიმუხთლა ვინც მიწამა!
 აღარც მომკლა, რომ მიმიღოს მიწამა...
 ჯოჯოხეთად შემიცვალა დარია...
 ჩემს წყლულს გულში სამსალარამ დაჰრია!...

აღარცა ჰსურს მისაღბუნოს იარა...
 ჩემმა სატრფომ ჩემკენ აღარ იარა!...
 მე უძლური ვგდვიარ ასე ავადა...
 რა შეეცოდე, რომ მომეპყრო ავადა?...

და ეს გული უწყალოდ რად ასერა?
 მსოდენი რა ვაწყინე, ასე რა?
 რისთვისა მკრა გესლიანი ისარი?
 ჩემი მკვლელიც და მომრჩენიც ის არი!

მოდი ჩემო, წყლული გული დანამე,
 ან არა და გულში დამეც დანა მე!
 მოისწრაფე, როგორც მარჯვე მომკალი,
 ან მაცოცხლე, ან ისევე შენ მომკალი!...

თ. წაფე. კრისტიავი.

ზ ლ ბ კ ა რ ი.

(ფრანგულით გადმოკეთებული).

(დასასრული).

—
 მთა მთას არ მოხედებაო, ამობს ანდაზა, მაგრამ ყმა-
 წვილი ქალ-ვაჟი კი ყოველთვისაო, მეტადრე როდესაც ერთ-
 მაწერთის ნახვა უნდათ. რამდენჯერმე კიდევ დაუხვდა გზაზედ

თაფლო ბატონიშვილს; შემთხვევით დაუხვდა, თუმცა ეს შემთხვევა ცოტა წინაღვე იყო მომზადებული.

ბატონის შვილი წითლდებოდა, მაგრამ თან -და-თან-ნაკლებად და ბოლოს სულაც აღარ გაწითლებულა; ისე შეეჩვია პატარა თაფლოს, რომ რამდენიმე სიტყვა მოახერხა და თავის გულის სახმილი გამოუხატა; და ერთხელ, ერთ ბედნიერ, სამას სამოცდა ხუთჯერ ბედნიერ დღეს, დიდის კრძალვით და დიდის მოწიწებით თაფლოს კიდევ აკოცა... ხელზედ.

ამის შემდეგ ერთმანერთს ხშირად ხედავდნენ და საქმე კარგად მიდიოდა: ჩქარა, ძალიან ჩქარა, წადილი ამისრულდებოდა, იმედი ჰქონდა პატარა თაფლოს.

ღიას, იქ ვიყავით. წამოაელო ქადას ხელი და ბატონი-შვილისკენ გასწია. ჯერ შარა გზაზედ იარა, სანამ შოფო-დიას მისი დანახვა შეეძლო და მერე კი ბილიკზედ გადაუხვია და პატარა ქალაში შევიდა; ეს ქალა ბატონიანთ ზერის ბოლოში იყო. ის იყო ბუჩქებში შევიდა და თითონ ბატონს კი შეეფეთა.

— სად მიხვალ, ჩემო ხონობო?

— თქვენსა ვიახლებოდი! მამიდაჩემთან ნიგვზის ქადა მიმაქვს, ბატონო—უპასუხა კრძალვით თაფლომ და თვალები ძირს დაუშვა.

— თუ ჩვენსა მიხვალ, მაშ ერთი გზა გექონია, უთხრა ბატონმა და საკოცნელად წაეტანა.

— არა, ბატონო... და ბატონის საკოცნელად მომზადებული ტუჩები მუხას შეეფეთნენ, ისე მარდად გაუსხლტა ხელიდგან. არა, ბატონო, ჩემი გზა სულ სხვა გახლავით.

— მაშ, მე წამოვალ შენ გზაზედ! თითქო სულ ერთი არ იყოს?

— მე კი არ წამოვალ და! დედა ჩემმა მითხრა, გზაზედ მგლებს და კაცებს ერიდეო.

— მრიდეო! ბიკოს! როგორ თუ ერიდეო, ლამის შენის სიყვარულით მოგვედღე, შე... გასაგლეჯო, შენა! მაყვარხარ, გეყურება, მიყვარხარ და შენ კი უნდა მერიდებოდღე?

— მეც მიყვარხართ, ბატონო და ისე ძალიან, რომ თაყვანსა გცემ, გაღმერთებ!

— შეი! ღმერთობა რად მინდა, ვოგო, ლამის სულით ხორციანად დავიწვია მრთი ყური დამიგდე, როგორ მოგეწონა! შენ გგონია, მოხუცი ვარ? ბევრს ყმაწვილს ვაჯობებ კიდევ!

— ღმერთმანი?

— მამაჩემი ოორნიკე არ წამიწყვდებია! რითი გინდა ჩემი სიყვარული დავიმტკიცო? სთქვი, შენი ყურმოჭრილი ყმა ვარ, შენ კი გენაცვალოს, რაც ქვეყანაზედ ჩემთვის გამოუსადეგი ქალია!

— მაშ ეს ქადა წაიღეთ და მამიდაჩემს უბოძეთ. ამ სიტყვებს დიდ მადლობით გადაგიხდით.

— მადლობით კი არა, მე გეტყვი რითიც გადამიხდი! მერე როდისლა გნახავ, ჩემო კაკაბო?

— ხვალ დილით; ძალიან დაგვიანდა და ამაღამ მამიდაჩემთან დავრჩები. ნახვამდის!

— მჰ, რომ აგრეთი კერბი არ იყო!... უკან მისდევდა ბატონი.

— ძარგი, ბატონო! მე ვიცით, გამეორება რა საჭიროა?

— მიყვარხარ, ვიწვი-ვიდაგები!

თაფლო კი მიდის და მიდის.

— სულ ოქროში და ვერცხლში ჩაგსვამ!

თაფლო კი მიდის.

— ბედსა გწევ!

თაფლო კი მიდის.

— ძნეინად გაგხდი!

— რაო, კნეინად გაგხდიო! შურები ცქეიტა თაფლომ, მაგრამ საბრალო ბატონს მეტი ვეღარ შეეძლო და იქვე ბალახზედ მიწვა.

— შა, მეც გიყი ვარ, რომ ამ გადაყრუებულს ყურს ვუგდებ! არა, შეილი არ სჯობია? ამასთან— ქმარი ყმაწვილი მეყოლებო, ლამაზი და სულელი—სამი უმთავრესი თვისება ნამდვილი ქმრისა. არა, ჩემო ბატონო შენ კი არ ჩაახრამო-

ნებ თაფლოს; არა, პატარა თაფლო ჩაკნატუნებს შენს შეილს თავის მამულით და კეთილშობილური გვართ.

ბუჩქებს შეეფარა, ვენახზე გადიარა, კიტრი და ნესვი გადათელა და კაკლის ძირს მივიდა, სადაც ბატონიშვილი ელოდა.

— რას დაღონებულხარ, თითქო დასტირი ვისმეო! რა ამბაეია? შეუტია თაფლომ.

— შბედღურება!

— ჰო, ვიცი! მამაშენს შეატყობინე ჩენი განძრახვა და უარზედ დადგა, განა?

— დიახ!

— მე კი არ ვიციადი! არა უშავს რა! შენ დღეს შენი გამბედაობა დამიმტკიცე, შენი მაღლიერი ვარ და დაგაჯილდოვებ: მოდი მაკოცე!...

ბატონიშვილმა თვალები დაუშვა და ბრძანება შეუსრულა.

— ახლა მოდი და გვერდზედ დამიჯექ, ახლო! ღალაგებით მოვილაპარაკოთ. მაგრამ... მოიცა ჯერ შუბლი მოგწმინდო. რა დაგპართვია, ოფელში იწურები?! საწყალი ბიჭუნა, როგორ გეტყობა, რომ ცხოვრების ტალღებს შეჩვეული არა ხარ. რას გიგაგს თვალები? ბეტყობა გიტირნია კიდევ! რა გაკანკალებს, ჩემო გერიტო? რისა გემინიან? შველაფერი კარგად იქნება. მე აქ არა ვარ, რომ ჩვენ ბედნიერებას ყური ეუგდო! და ამასობაში ტალმა მოიხსნა, რომ ბატონიშვილს ადვილად შესძლებოდა წელზედ ხელის მოხვევნა.— წადი, შენი ბარგი შეჭკარ!

— რადა? ჰკითხა განცვიფრებით ბატონიშვილმა.

როგორ თუ რადა? მაშ არ იცი, რომ, რაკი ყველაფერი შეიტყო, მამაშენი თვალყურს გვადევნებს და ერთმანერთს აღარ გვანახებებს!

— მე ხომ აგრე იქნება!

— და თუ ერთად მოგვასწრო საღმე, ოთახში დაგამწყვდევს და მზის სხივს დაგანატრულებს!

— როგორ არ ვიცი!

— ერთმანერთს ველარა ვნახავთ!

— მკ, ლმერთო!

— და შენი პატარა თაფლო, შორს შენგან, სველით დადნება!

ჰაი ჩემი ბრალი!

თავი ველარ შეიმაგრა თაფლომ და ერთი გემრიელად გადიხარხარა.—ნუ, ნუ გეშინიან! საშუალება მე ვიცი: ამაღამ მე შენ მოგიტაცებ... მკ, ლმერთო მინდოდა მეთქვა, შენ მე მომიტაცებ მეთქი და ქალაქისკენ მოგკურცხლავთ; იქ სომხებს ვიპოვით, ესე იგი თითონვე გვიპოვნიან, და ოღონდ ხელი მოუწერე—ერთ წელიწადზედ მოგცემთქო და ფულით გაგვესებენ, რასაკვირველია, როდესაც მამული გაქვს და გადახდა შეგიძლიან. ამას მე გაეარებ... ძარგი, გული მოიბრუნე! აბა, ერთი გამიცინე, შენი ბრალი კბილები დამანახვე!

— მერე ერთ წელიწადზედ როგორღა გადაეუნდით?

— ლმერთო, ეგეც მე უნდა გითხრათ! შექვს თვის შემდეგ სრული წლოვანი გახდები.

— მერე?

— მერე ნათუზრებს გაჰყიდი! შეუტია გაბრაზებულმა თაფლომ.

— ნათუზრები მამიჩემისა!

— შენახებს გაჰყიდი!

— შენახებიც მამიჩემისა!

— ტყეს გაჰყიდი!

— ტყეც მამიჩემისა!

— სახლს გაჰყიდი, მარანს, ბოსელს!

— ეგეც მამიჩემისა!

— მაშ ყველაფერი მამიშენისა ყოფილა? სთქვა უტბად თაფლომ და წამოხტა.

— შეეკლაფერი მამიჩემისაა. ცხონებული დედაჩემი უმზითო ყოფილა და არაფერი დამიტოვა. მაგრამ ჩემი კბილები, თვალები, თმა, ტუჩები, რომელნიც შენ ასე გიყვარს, ეს სულ ჩემი საკუთრებაა.

— წაივლე ერთი, სთქვა თავისთვის თაფლომ, ვერ გასქრა!

— ღაიცადე, მეც ვიცი ერთი საშუალება, უთხრა ბატონიშვილმა, როდესაც მათულოს უკმაყოფილობა შენიშნა; ამ საშუალებით ნამდვილად თავს ვუშველით და ამ განსაცდელს თავს დავახწევთ.

— მნახოთ! სთქვა მათულომ.

— ახლავე ორივე ქალაქს წავიდეთ! ჩვენ მრთმანერთი გვიყვარს და სადაც სიყვარულია, იქ ჯაფა არაფერია, ვიმუშავოთ, ვიშრომოთ და როგორც იქნება ვიცხოვრებთ. რაკი კანონი ნებას მოგვცემს, ჯვარი დავიწეროთ და როდესაც ერთი ნახევარ ღუქინი გოგო-ბიჭი გვეყოლება, გავგზავნოთ მამაჩემთან, დაუჩოქან და შესტირონ; როგორ არ გვაპატივებს, ჩვენ ტანჯვა-წვალებას რომ ნახავს?

— მე არის თქვენი აზრი? დასცინა მათულომ. არა, ნუ თუ მე იმისთანა ქალი გგონივართ, რომ შემეძლოს ყმაწვილი კაცი გადვიცო, გავაგიჟო და იქამდის მივიყვანო, რომ თავის მშობელ მამისადმი ვალდებულებას ვალაღატებინო? არა, ჩემო ბატონო, მე მაგას არ ვიკადრებ; მშვიდობით! და ზურგი შეაქცია.

— ლამაზ თვალებს ოქრობა თავის ღღეში არ გაუწევია, ფიქრობდა გზაზედ მათულო. მამა ბებერია და უმსგავსი, მაგრამ მდიდარია, და ჩემთვის გაგიჟებული. ძალიან კარგი, შვილის მაგიერად, მამას ჩავაკნატუნებ! სოტა მაგარო იქნება, მაგრამ, არაფერი, მეც კარგი კბილები მაქვს!

ბატონი კი იწვა ბალახზედ და ფიქრობდა. — მამაჩემი მორნიკე არ წამიწყდეს, ამობდა გახარებული, ლამის გადამრიოს ი გოგომ! აი დალახვრა წმიდა ბიორგომ!.. არა, უარზედაც რომ არის! აჰ, სადა ხარ ჩვენო დროება, ჩვენო ბედნიერო დროება! რა დრო გეკონდა ის დალოცვილი ისა და! ასე კი არ გაგიკვრბდებოდა, ერთი უბრძანებდი და!... ჩემი ცოდო ედოს, ვინც ბატონყმობა გადაადლო! არა, რა უნდოდა, შენი ჭირიმე, ვაყავით ჩვენთვის მშვიდად, წყნარად; არც თხოვნა, არც ხვეწნა, არც თავში ცემა! ნეტარებით საესე იყო ის დრო! იმაზედ არის ნათქვამი და: „სადაც ლამაზ ქალს ვნახედი, ყველა ჩემი მეკონაო!“ არა, ჩემი პატიოსანი

შვილიც რომ... ვაიმე, ვაიმე! ამისთანა ლუკმა სხვის ჯამში ჩაუშვა!.. მაშ ეს უღვაშები დამაჭერთ აი, სულ ძირში დამაჭერთ! ბებერია, აღარა შეუძლიან რაო! შერცხვენილი იყოს, ვინც ახლანდელ ყმაწვილ კაცს ოცს არ აჯობოს! ხვალევე ჩემ შვილს ქალაქს გავისტუმრებ; მაგრამ რა საქმე გავუჩინო, რომ დარჩეს იქ დიდი ხანი? მართლა, მინდორს ბანკში შევატანინებ, მგონი ისე გაუჭიანურონ საქმე, იმდენი ხვალა-ხვალა უძახონ, რომ ჩემთვის საჭიროც არ იყოს. მაცალე შენა! მაშ მე მამიჩემის თორნიკეს შვილი არ გყოფილვარ, თუ ი გოგონა... ბებერიაო... აი დედიჩემის ღმერთსა! აბა, ერთი პურის მცხოვლისას მივალ და ერთი კიდევ თვალს გადავაგლებ.

მანამ ბატონი ამ ფიქრებით იყო გატაცებული, თაფლო ბატონიანთსა მივიდა და სათონის გვერდზედ მამიდას კარი დაუკაკუნა: ტუკ, ტუკ!

— ვინ არის?

— შენი პატარა თაფლო!

— რაზას დასწი და გაიღება!

შევიდა თაფლო;— ჩქარა ჩვენსა წადი, მამიდა, დედა ავად არისო! მაშინვე გაისტუმრა. თითონ კი სუფრა გაშალა, ქადა დასდო და ლოდინი დაიწყო.

— ტუკ, ტუკ!

— ვინ არის? ხმა გაიმსხვილა თაფლომ.

— შენმა ძმისწულმა ქადა გამომატანა!

— რაზას დასწით და გაიღება!

დასწია რაზას ბატონმა, კარი შეაღო და შევიდა. თაფლომ ეახმამხედ მიიწვია. მამიდაც ახლავ გიანლებათ, ეენახში ჩავიდა ზაქების ამოსაყევანად.

არ გასულა ერთი კვირა, ისე მორთო ბატონმა ქერივი შოფოდიას ფიცრულო სახლი, ისე რომ სულ ააყვავა აქაურობა. ზის შიგ პატარა თაფლო და ახრამუნებს: მიწებს, ვენახებს, ტყეებს, სულ კნატა-კნუტი გააქვს! მართი ლა აკლია კნეინობა და ნელ-ნელა უახლოვდება ამასაც.

ჰკოცნის ბატონი ხელზედ და როდესაც ხელს თავს ანებებს და პირისკენ იწევს, თაფლო თავს არიდებს და ტკბილი ღმილით ყურში ჩასძახის:

წ გ რ ი ლ მ ა ნ ი

(საყურადღებო)

(ბერძნების ცხოვრებიდან).

✓ იფიკრატის იფო დაბლის შვილი. ერთხელ, ერთმა, გამბედილი კაცის შთამომავალთაგანმა დასცინა იფიკრატის დაბალ შთამომავლობას. ამ უკანასკნელმა უზასუსა: „ჩემი შთამომავლობა იწყება ჩემით, შენი კი—შენითვე გადავდება.“

✓ ხაბრი იტყუადა ხოლმე: ირმის ჯარი, ღომის წინამძღოლობით, უფრო ძლიერია, სხნამ ღომის ჯარი—ირმის წინამძღოლობითა.

ერთხელ ფოკიონი სიტყვას ამოუბდა, კრებას ძალიან მოეწონა, ტაშის კვრა ასტესეს და, მასსადაძე, ცოტა ხანს შეაწუგუტინეს სიტყვა. მაუბრუბდა თავის მეგობრებს და ჰკითხა: „სისულელე სომ არა წამომცდარა?“

სირაკუსელმა დიონისიმ, ღოსანდრის ქალებს გაუგზავნა ძვირფასი ტანთსაცმელი, მაგრამ მამამ აღუგრძალა მიღება ამ სიჩუქრისა: ეკ ტანისამოსები, იმის მაგიერ რომ დაგამშვენოთ, უფრო დაგაუშნოკვებენ, დაგასასინებენ ჩემს თავსო.

(გასართობი).

ერთხელ ვიღამაც უთხრა გიერონს: ზირი გიყარსო. მოვიდა შინ და ჰკითხა ცოლს: „რატომ არ მითხარი, რომ ზირი მიყარს?“ — „მე მეგონა,“ უზასუსა ერთგულმა მეუღლემ, „უკვლავ კაცს ცუდი სუნი ამოსდის ზირიდანა.“

ჯარის უფროსს ტიმოთეს თავისი ამსანაკები სთვლიდნენ არა იმოდენ ნიჭიერად, რამოდენადაც იღბლიან, ბუდიან წინამძღოლად; სშირად ნანრობები სსანდილოდ ჰსატავდნენ და ეს სურა-

თუბი დაქქინდათ სასლობებში და დასტინოდნენ. ერთს სას-
ცილო სურათში იყო დასატული: ტიმოთეს ეძინა, ხელში ტომა-
რა ეჭირა და სხვა და სხვა ქალაქები თავის თავად მტრებოდნენ
ტომარაში. ნახა ეს სურათი ტიმოთემ და სთქვა: „ოთუ კი მძინარე
ამდენ ქალაქებს ვიღებ, რომ არ შეძინოს, მაშინ რაღას ვიზამდი.“ — „აჰ!

ზიზისტრატის (აფინის ტირანის) მეუღლემ შესწივლა თავის
ქმარს, რომ ახალგაზდა ფრანზიზულა უნებ შექსვდა ჩვენს ქალს
სასახლეში და აკლავდა; ამასთანავე სთხოვა, რომ ამ შეურაცხყო-
ფისათვის დაესჯას ის უმაწვილი კაცი. ზიზისტრატმა უპასუხა:
„ოთუ, ვინც სიუკარულს გვიტყვადებენ ისინიც დაესჯე, მაშ რაღა
უყო იმათ ვისაც ეძულვართ?“ მოიწვია ფრანზიზულა და ჯვარი და-
სწერა თავის ქალზე.

(ჩვენის ცხოვრებიდამ).

რ მ მ ა რ უ ბ ი ძ ლ მ ბ ა ?

— როგორც ისძის, ჩხუბი კიდეც გატრედელება, ამბობს ყრუ.

— გხვდავ; გხვდავ, რომ ყოველივე ამას კარგი დასასრული
არ ექნება, ამბობს ბრძა.

— გამოგონეთ! გუკროდეთ, რასაც მე ვამბობ; ეს ასე იქნე-
ბა, სწერს მუხჯი.

— დანით დავიკლავ თავს თუ ვერ გადაურჩი ამ ავათმეო-
ფობას, ამბობს დაძმობად ჩაგარდნილი.

— სკალიფთასსკი? ის, სწორედ, გენიოსია. მე იმას კარგად
ვიცნობი წარმოადგინეთ — მე მეგონა თუ ვიღარ აუდგებოდი ამ
სესს და იმან კი ფეხზე დაძაყება, ამბობს ფეხებ დაჭრილი „ზა-
საუიანი“ რეინის გზისა.

— მე მტკიცედ ვადგეობარ ერთსელ ამორჩეულ გზას, ამ-
ბობს ნიკრინის ქართი დაკრუნჩხული.

— დიდი ხანია, რაც მე იმაზე ვბილებს ვილესამ. თუ შა-
მსკვად სადმე ვბილებით დაჯღრღნი — ამბობს უკბილო მოსუცი.

უ მ ს ტ ა.

ზ-ნს გორგასლიანს, ჯ. მ-მეს, ინგურულს, ნ. მ-მეს — არ დაიბეჭდება.
ჟენეო. თ. ს-ას. კარგია, მაგრამ ჩვენს გარდა სხვაც არის, არ მოსწონს.
თ. ხ-მეს. ესენი არ დაიბეჭდება. ახალი ნათარგმნი გამოვზაუნეთ.

რედაქტორი და გამომცემელი. ალ. ნიზიერიძე.

გ ა ნ ც ხ ა ლ ე ბ ა ნ ი

სუთვაბათს, 19 მაისს.

ბ. აღნიშვილის ქართული სორო, ქართულ დრამატიულ ტრუზების ანტიესტოა დასმარებით, გაქმართავს შირველად შირველ ქართულ ფეერის:

„შარამანი“

გადაკეთებული საღსური ურამანინანდგან“ სამს მოქმედებად და თერთმეტ სურათად.

- სურათი 1. უაფის დეკთავან ურამანის მიწაზე ჩამოშვება;
ექვს ფესოვანი და აღმასის რქიანი რაშის გამოკარდნა.
- სურ. 2. უმანგ შავისა და რაქინდ, ინდოეთის მეფის ბრძოლა; ურამანისა და სარკისურამანის ერთად შეერა და ცარშიეება.
- სურ. 3. ურამანისა და სარკისურამანის შეუღლება.
- სურ. 4. ურამანისაგან უარუნ სელმწიფის ჯადოთ დარღვევა და შამასარ დევის მოკვლა.
- სურ. 5. ბრძოლა ბალირანის მეფის, შავხალ ფერიისა, აქვალ დევის ლაშქართან.
- სურ. 6. შეელა ურამანისაგან ზოკაბ სელმწიფის შვილისა და ანუაფუს დევის შეპურება.
- სურ. 7. მოსვლა ურამანისა დევის სასახლეში და დევის მოკვლა.
- სურ. 8. ბრძოლა ურამანისა ზღვათა მეუფისთან და უამარლუნ დედოფლის განთავისუფლება.
- სურ. 9. ჯადოთავან უმანგ შავისა მოჯადოება.
- სურ. 10. ბრძოლა უმანგ შავისა ოჭუალი ჯადოსთან და 30 მოწინააღმდეგე მეფეებთან; ურამანის მოშველება.
- სურ. 11. უმანგ შავის მიცვალება და ანდერძი.

ამ ფეერისათვის განკებ დამსადებულია ახალი ტანისმოხევი და ზოგეერთა ახალი დეკორაციები. ქართულ სოროს ექნება 12 სხვა და სხვა სასიძღვრო ნომერი.

ორკესტრი დაუკრავს ბ. ბალანჩივაძის პოპურს.

მონაწილეობას მიიღებს 180 კაცი. დადგმა ფეერისა — 1,000 მან.

Тип. Г. Чарквіани. Дозв. Ценз. Тифл. 14 Мая, 1888 г.

